

RAQAMLI IQTISODIYOT DA VRIDA TURIZM SOHASI ISTIQBOLLARI

Boqiyeva Zahro

Toshkent kimyo xalqaro Universiteti turizm fakulteti talabasi

Bo'riboyeva Sabrina

Toshkent kimyo xalqaro Universiteti turizm fakulteti talabasi

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada raqamli iqtisodiyotning zamonaviy davrida turizm sektori texnologik taraqqiyot va iste'molchilarining xatti-harakatlarining o'zgarishi natijasida sezilarli o'zgarishlarni boshdan kechirmoqda. Raqamlari texnologiyalarning an'anaviy sayyoqlik amaliyotlari bilan yaqinlashishi korxonalar uchun mijozlar tajribasini oshirish, operatsion samaradorlikni oshirish va sanoatda innovatsiyalarni rivojlantirish uchun yangi imkoniyatlar ochdi. Raqamlashtirishga qaratilgan bu siljish sayohatchilarning yo'nalishlarni qanday topishi, rejalashtirishi va boshdan kechirishini o'zgartirib, ularga yanada soddalashtirilgan va moslashtirilgan sayohatini taqdim etadi. Internetning keng tarqalishi va smartfonlarning keng qo'llanilishi bilan sayohatchilar endi barmoq uchida ko'plab ma'lumotlarga ega bo'lishlari mumkin. Onlayn bron qilish platformalari, sayohatlarni ko'rib chiqish veb-saytlari va ijtimoiy media kanallari sayohatchilar uchun yo'nalishlarni tadqiq qilish, narxlarni taqqoslash, turar joy va tadbirlarni bron qilish uchun ajralmas vositaga aylandi. Umuman olganda, raqamli iqtisodiyot davrida turizm sohasining rivojlanishi biznes va destinatsiyalar uchun ham muammolar, ham imkoniyatlarni taqdim etadi.

Kalit so'zlar: raqamli iqtisodiyot, turizm, sayohatchilar, joy, bron qilish, sanoat.

АННОТАЦИЯ

В этой статье в современную эпоху цифровой экономики туристический сектор претерпевает значительные изменения в результате технологических достижений и изменений в поведении потребителей. Конвергенция цифровых технологий с традиционными туристическими практиками открыла для бизнеса новые возможности для улучшения качества обслуживания клиентов, повышения операционной эффективности и стимулирования инноваций в отрасли. Переход к цифровым технологиям меняет способы поиска, планирования и путешествия путешественников, предоставляя им более оптимизированное и персонализированное путешествие. Платформы онлайн-бронирования, веб-сайты с обзорами путешествий и каналы социальных сетей стали незаменимыми инструментами для путешественников, позволяющими исследовать направления, сравнивать цены и бронировать жилье и мероприятия. В целом, развитие индустрии туризма в эпоху цифровой экономики представляет как проблемы, так и возможности для бизнеса и направлений.

Ключевые слова: цифровая экономика, туризм, путешественники, место, резервация, индустрия.

ANNOTATION

In this article, in the modern age of the digital economy, the tourism sector is undergoing significant changes as a result of technological advancements and changes in consumer behavior. The convergence of digital technologies with traditional tourism

practices has opened up new opportunities for businesses to improve customer experience, improve operational efficiency and drive innovation in the industry. This shift towards digitization is changing how travelers find, plan and experience destinations, providing them with a more streamlined and personalized journey can take. Online booking platforms, travel review websites, and social media channels have become indispensable tools for travelers to research destinations, compare prices, and book accommodations and activities. Overall, the development of the tourism industry in the age of the digital economy presents both challenges and opportunities for businesses and destinations.

Keywords: digital economy, tourism, travelers, place, reservation, industry.

KIRISH

Raqamli iqtisodiyot davrida turizm sektori hech qachon bo'lмаганидек о'згарishlar va innovatsiyalarga tayyor bo'lgan hal qiluvchi chorrahada turibdi. Texnologiyaning rivojlanishi odamlarning sayohat qilish, yo'naliishlarni o'rganish va turizm sanoati bilan o'zaro munosabatlarida inqilob qildi. Ushbu raqamli uzilish turizm kelajagini chuqur yo'llar bilan shakllantirib, imkoniyatlar va muammolar dunyosini olib berdi. Onlayn bron qilish platformalaridan tortib virtual haqiqat tajribasigacha, raqamli landshaft sayohatchilarning butun sayohatini qayta shakllantirmoqda. Ushbu maqola raqamli asrda turizm sektorining istiqbolli istiqbollarini o'rganadi, texnologiya sayohatchilarning xulq-atvorini, maqsadni boshqarish va sanoat amaliyotini qanday qayta belgilashini o'rganadi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI

Global turizm sanoati texnologiya taraqqiyoti va raqamli iqtisodiyotning yuksalishi tufayli chuqur o'zgarishlarni boshdan kechirmoqda. Raqamli davrda turizm sektori sayohatchilarni rejalashtirish, tajriba va sayohatlarini baham ko'rish usullarini o'zgartiradigan misli ko'rilmagan imkoniyatlar va muammolarni boshdan kechirmoqda. Ushbu maqola raqamli iqtisodiyot davrida turizm sektorining istiqbolli istiqbollarini o'rganadi, texnologiyaning sayohatchilarning xulq-atvoriga, maqsadni boshqarishga va sanoat innovatsiyalariga ta'sirini o'rganadi.[5]

Raqamlashtirishning sayohatchilarning xulq-atvoriga ta'siri:

Raqamli platformalar, mobil ilovalar va onlayn bron qilish tizimlarining ko'payishi sayohatchilarning sayohat tajribasini tadqiq qilish, bron qilish va ko'rib chiqish usullarini inqilob qildi. Bugungi texnologiyani yaxshi biladigan sayyoohlar qo'l ostidagi ko'plab ma'lumotlarga ega bo'lib, ularga sayohat marshrutlarini moslashtirish, yo'ldan ozdiriladigan yo'naliishlarni kashf qilish va misli ko'rilmagan usullarda mahalliy madaniyatlar bilan shug'ullanish imkonini beradi. Raqamli iqtisod sayohatchilarga haqiqiy, shaxsiylashtirilgan sayohat tajribasini izlash, sayyoohlik mahsulotlariga talabni oshirish, barqaror amaliyotlar va virtual reallik va kengaytirilgan reallik kabi immersiv texnologiyalarni izlash imkonini berdi.[1]

Destinatsiya boshqaruvini o'zgartirish:

Raqamli asrda maqsad menejerlari sayohatchilarning afzalliklari, xatti-harakatlari va bozor tendentsiyalari haqida tushunchaga ega bo'lish uchun ma'lumotlar tahlili, sun'iy intellekt va mashinani o'rganishdan foydalanmoqda. Katta ma'lumotlar va aqlii texnologiyalardan foydalangan holda, yo'naliishlar o'zlarining marketing strategiyalarini optimallashtirishlari, o'z takliflarini aniq maqsadli segmentlarga

moslashtirishlari va shaxsiylashtirilgan xizmatlar va giper-lokallashtirilgan kontent orqali tashrif buyuruvchilar tajribasini yaxshilashlari mumkin. Bundan tashqari, raqamli platformalar sayohatchilar bilan real vaqt rejimida muloqot qilish imkonini beradi, tezkor yordam, tavsiyalar va umumiyyat sayohatni boyitgan interaktiv qo'llanmalarni taklif etadi.

Turizm sanoatida innovatsiyalar va hamkorlik:

Raqamli iqtisodiyot turizm sanoatida innovatsiyalar va hamkorlik to'lqinini kuchaytirib, an'anaviy manfaatdor tomonlar, texnologiya startaplari va sanoatni buzuvchilar o'rtasidagi hamkorlikni rivojlantirdi. Blokcheynga asoslangan to'lov tizimlaridan tortib to peer-to-peer turar joy platformalarigacha innovatsion texnologiyalar turizm qiymat zanjiri bo'ylab samaradorlik, shaffoflik va barqarorlikni ta'minlamoqda. Raqamli echimlarni qo'llash orqali korxonalar o'z faoliyatini soddalashtirishi, xarajatlarni kamaytirishi va sayohatchilar uchun muammosiz, ishqalanishsiz tajriba yaratishi mumkin.[4]

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Raqamli iqtisodiyot davrida turizm sohasining rivojlanishi tubdan o'zgarishlarni boshidan kechirmoqda. Texnologiya sanoatning o'sishi va evolyutsiyasining harakatlantiruvchi kuchiga aylandi, sayohatchilar sayohatlarini rejalashtirish, sayohat qilish joylarini boshdan kechirish va turizm xizmatlari bilan shug'ullanish usullarini o'zgartirdi. Raqamli iqtisodiyot turizm sektori rivojlanishini shakllantirishning bir necha asosiy usullari:

Onlayn bron qilish platformalari va bron qilish tizimlarining paydo bo'lishi sayohatchilarga o'z sayohatlarini tadqiq qilish, rejalashtirish va bron qilishni osonlashtirdi. Bu qulaylik bron qilishning ko'payishiga olib keldi va sayohatchilar uchun ham, tadbirkorlar uchun ham bron qilish jarayonini soddalashtirdi. Raqamli texnologiyalar turizm sektoriga sayohatchilarga shaxsiy tajribalar taqdim etish imkonini beradi. Sayohatchilarning xohishiga ko'ra moslashtirilgan tavsiyalardan moslashtirilgan marketing kampaniyalarigacha shaxsiylashtirish mijozlarning qoniqishi va faolligini oshirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Virtual haqiqat (VR) va to'ldirilgan reallik (AR) texnologiyalari sayohatchilarning yo'naliishlarni boshdan kechirish uslubini inqilob qilmoqda.[3]

VR va AR orqali sayohatchilar virtual sayohatlar qilishlari, turar joylarni oldindan ko'rishlari va kelishlaridan oldin diqqatga sazovor joylarni o'rganishlari mumkin, bu esa umumiyyat sayohat tajribasini oshiradi. Raqamli iqtisodiyot turizm sektoriga sayohatchilarning xatti-harakati, afzallikkari va tendentsiyalari haqida tushunchaga ega bo'lish uchun katta hajmdagi ma'lumotlarni to'plash va tahlil qilish imkonini berdi. Ma'lumotlarga asoslangan ushbu yondashuv korxonalarga ongli qarorlar qabul qilishda va marketing va operatsion strategiyalarini yaxshilashda yordam beradi. Raqamli texnologiyalar manzillarni boshqarish va targ'ib qilish usullarini o'zgartirmoqda. Destinatsiyalarni boshqarish tashkilotlari kengroq auditoriyani qamrab olish, real vaqt rejimida sayohatchilar bilan muloqot qilish va o'z manzillarining noyob diqqatga sazovor joylarini namoyish qilish uchun raqamli kanallardan foydalanishlari mumkin. Onlayn sayyoqlik agentliklari sayyoqlar uchun narxlarni solishtirish, sharhlarni o'qish, turar joy, parvozlar va tadbirlarni bron qilish uchun bir martalik platformani taklif qilib, turizm sohasida kuchli o'yinchilarga aylandi. . OTAlar tarqatish landshaftini o'zgartirdi va sayohatchilarning sayohatlarini

qanday tuzishiga ta'sir qildi.Umuman olganda, raqamli iqtisodiyot davrida turizm sohasining rivojlanishi innovatsiyalar, samaradorlik va mijozlar tajribasini oshirish bilan tavsiflanadi. Texnologiya taraqqiyotda davom etar ekan, turizm sanoati raqobatbardosh bo'lib qolish va zamonaviy sayohatchilarning o'zgaruvchan ehtiyojlarini qondirish uchun raqamli transformatsiyani moslashtirishi va qabul qilishi kerak bo'ladi.[2]

XULOSA

Sayyoqlik sektori raqamli iqtisodning murakkabliklarida harakat qilar ekan, u yangi o'sish imkoniyatlarini ochishga, barqaror rivojlanishga va sayohat kelajagini shakllantirishga tayyor. Raqamlilashtirishni qo'llagan holda, sanoat o'yinchilari zamonaviy sayohatchilarni xursand qiladigan va butun dunyo bo'ylab yo'nalishlarning iqtisodiy va ijtimoiy farovonligiga hissa qo'shadigan shaxsiylashtirilgan, haqiqiy tajribalarni taqdim etish uchun texnologiya kuchidan foydalanishlari mumkin. Raqamli iqtisodiyot davrida turizm sektorining istiqbollari yorqin bo'lib, innovatsiyalar, hamkorlik va aqlii yechimlar dunyoni kashf qilish yo'limizni qayta belgilab beradigan keljakni va'da qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

- 1.Tuxliyev I.S., Xaitboyev R., Tursunova G.R. Turizm asoslari. O'quv-uslubiy murakkab. - Samarqand, SamISI, 2013. - 372 b.[1]
- 2.Qudratov G.H., Pardayev M.Q., Otaboyev R. O'zbekistonda turizm salohiyati va uni rivojlantirishda davlat siyosatining asosiy yo'nalishlari. // xizmat ko'rsatish va turizm sohalarini rivojlantirish: muammolar va ularning yechimlari. - T.:Iqtisodiyot va moliya, 2008. - b. 61-70.[2]
- 3.Hayitboyev R., Sattarov A. Turizm marshrutini ishlab chiqish texnologiyasi. Samarqand, 2011 yil.[3]
- 4.Matyakubov U.R. —Ekologik vaziyatni hisobga olgan holda turizmning samaradorligi takomillashtirish yo'nalishlari va istiqbollari mavzusida. nomzodlik dissertatsiyasining konspekti. – Samarqand, 2011. – 12 b.[4]
- 5.Halikulov A.N. —Mehmonxonalarda xizmat ko'rsatish sifati va samaradorligini oshirish imkoniyatlar dissertatsiya konspekti. Abstrakt. – Samarqand, 2010. – 25 b.[5]